

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 350/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditřa a Miroslava Duriřa v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 3 C 276/2004-496 z 27. novembra 2019 a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 17 Co 15/2020-620 z 10. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. decembra 2020 domáhajú vyslovenia porušenia „*práva na spravodlivý proces*“ rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 C 276/2004-496 z 27. novembra 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 15/2020-620 z 10. septembra 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“, spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).
2. Sťažovatelia zároveň požiadali o predĺženie lehoty na doloženie plnomocenstva na zastupovanie pred ústavným súdom o 60 dní vzhľadom na aktuálnu epidemiologickú situáciu a nemožnosť vycestovania do iného okresného mesta.
3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou na okresnom súde a vedenou pod sp. zn. 3 C 276/2004 domáhali proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Okresný súd napadnutým rozsudkom z 27. novembra 2019 žalobu sťažovateľov zamietol a zaviazal ich povinnosťou nahradiť žalovanej trovy konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 10. septembra 2020 rozsudok okresného súdu z 27. novembra 2019 potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti sťažovateľom spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti napadnutým rozhodnutiam vytýkajú, že trpia vadami, „*ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, bez jediného dôkazu, preto ide o rozhodnutia svojvoľné a neudržateľné, dôkazne nepodložené, keď nám bolo zo strany súdov uplatniť svoje návrhy odmietnuté.*“.

6. V odôvodnení ústavnej sťažnosti (doplnenej aj podaním doručeným ústavnému súdu 28. decembra 2020) sťažovatelia poukazujú na pochybenia v rámci katastrálneho konania a naň nadväzujúce pochybenia všeobecných súdov a, vychádzajúc z nich, sa domáhajú zrušenia napadnutých rozhodnutí a vrátenia „*tejto právnej veci o určenie vlastníckeho práva k [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na ďalšie konanie a zakázať týmto súdom pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd.*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovatelia sú presvedčení o tom, že napadnutými rozhodnutiami, ktoré považujú za svojvoľné a neudržateľné, došlo k porušeniu ich „*práva na spravodlivý proces.*“.

8. V danom prípade sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú porušenie „*práva na spravodlivý proces*“, čím len slovné vyjadrili právo, ktoré malo byť porušené, bez označenia ustanovenia, ktorým je právo (ktoré malo byť porušené) zaručené. Vo vzťahu k namietanému porušeniu „*práva na spravodlivý proces*“ teda ústavný súd vychádzal z obsahu ústavnej sťažnosti a zo svojej konštantnej judikatúry, a preto posudzoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov vo vzťahu k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „*ústava*“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutými rozhodnutiami.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ústavnom súde*“).

10. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že

sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

K napadnutému rozsudku okresného súdu z 27. novembra 2019:

11. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu bol príslušný krajský súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie okresného súdu v tejto veci, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti, ktorou namietali porušenie nimi označených práv rozsudkom okresného súdu z 27. novembra 2019, odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

K napadnutému rozsudku krajského súdu z 10. septembra 2020:

12. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovatelia podali proti napadnutému rozsudku krajského súdu prostredníctvom okresného súdu dovolanie, ktoré bolo 22. júna 2021 spolu so spisom predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). O podanom dovolaní nebolo dosiaľ rozhodnuté.

13. Podanie dovolania a súbežne s ním aj podanie ústavnej sťažnosti navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu na rozhodovanie vo veci v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého v prípade príslušnosti iného súdu na rozhodovanie o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

14. Ak sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojich práv jednak na všeobecnom súde a zároveň na ústavnom súde, javí sa byť ich ústavná sťažnosť ako predčasne podaná, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľov. Pokiaľ ide o eventuálne námietky smerujúce proti porušeniu základných práv, ktoré by nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní, použije sa vo vzťahu k nim § 124 zákona o ústavnom súde v jeho poslednej vete.

15. Ústavný súd uzatvára, že prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011).

16. Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len ťažko odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

17. Vzhľadom na prezentované závery ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v ústavnej sťažnosti nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Libor Duľa
predseda senátu